

Arlekyn edelman by geval : kluchtig blyspel

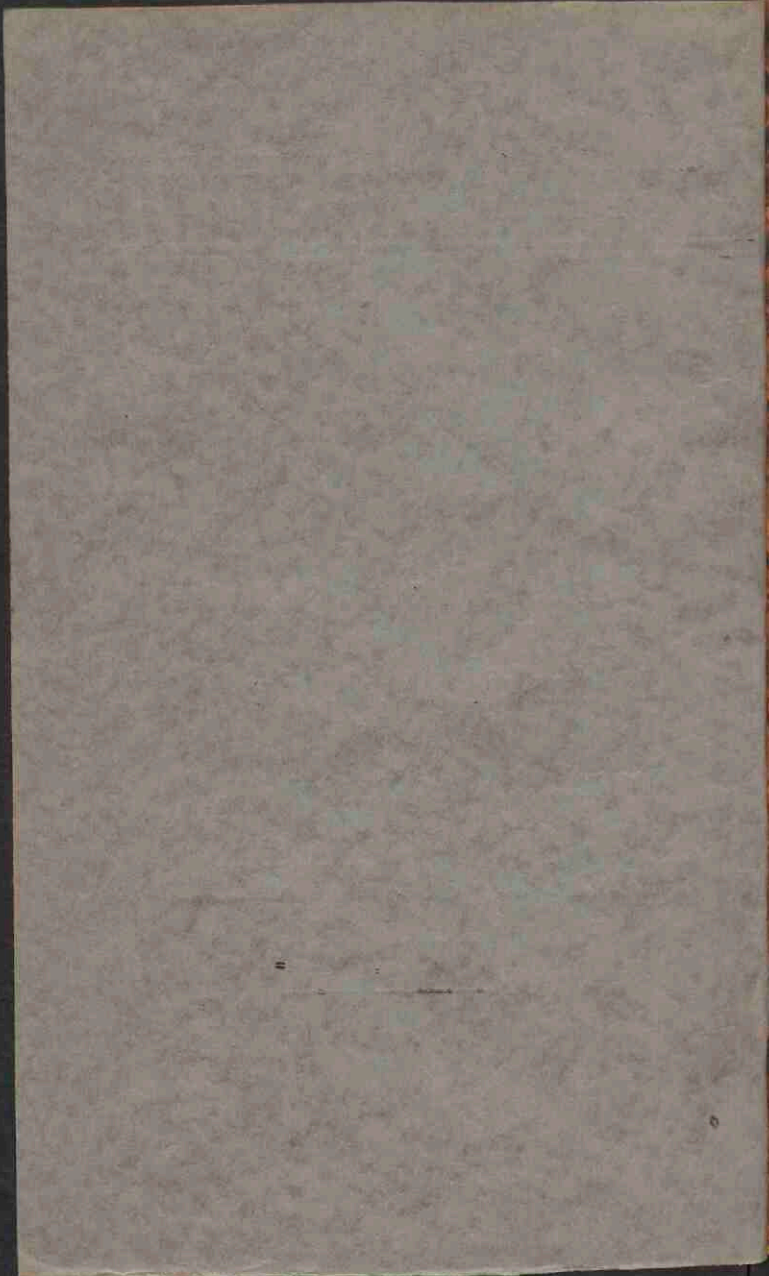
<https://hdl.handle.net/1874/371863>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

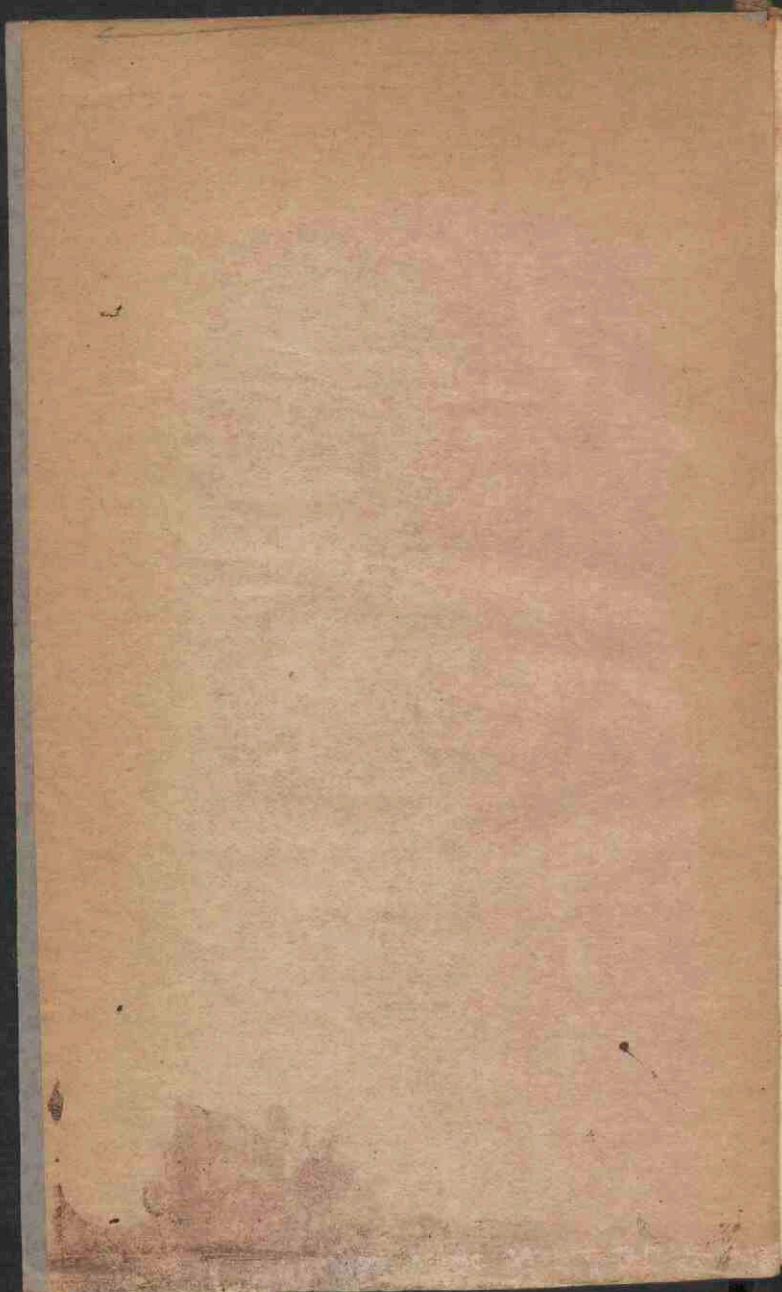
Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
Prof. Dr. J. te WINKEL

No. 841

J. A. Mitchell
N 312 a

841

A R L E K Y N

EDELMAN BY GEVAL;

KLUCHTIG BLYSPEL.

DOOR

H. VAN ELVERVELT.

AMSTERDAM,
Gedrukt voor de Liefhebbers 1768.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

74

VERTOONERS.

ARLEKYN, }
SCARMOES, } Twee Roovers.

DOKTOOR BALOUARDO.

IZABELLA, *Dochter van den Dokter.*

ERASTES, *Minnaar van Izabel.*

PIERO, *Knecht van Erastes.*

POLITIONEL, *Dienaar van den Dokter.*

*Het Spel speelt voor het huis van den Dokter,
te Napels.*

ARLEKYN

EDELMAN BY GEVAL;

KLUCHTIG BLYSPEL.

EERSTE TOONEEL.

ARLEKYN, *zeer mismoedig uitkomende, en werpende
zyn' boed tegen den grondt.*

Sintfelten wat bedroefder tyën!
 Daar valt geen beursje meer te snyën.
 Al loopt men door het heele land,
 Men vind' er niets meer voor de hand.
 Voor dezen had een arme Roover
 Nog wat, maar och! nu is het over;
 Waar dat men komt om dit of dat,
 De Schout zit je aanstonds achter 't gat
 Met al zyn Rakkers, om de hoeken,
 Daar wy ons bergen, door te zoeken;
 En als wy raaken in de knip,
 Dan is ons loon de galg of wip.
 Ja 'k vrees dat myn getrouwe Makker,
 Scarmoes; reeds slaapt om nooit weër wakker
 Te worden, tuschen aarde en lucht,
 Offchoon ik ben 't gevaar ontvlucht.
 Is dat niet droevig? wy ontvreemen
 Geen' mensch wat, die niet heeft, maar neemen,
 Alleen van lui, die overvloed
 Van land en zand, van geld en goed,
 En alles hebben; dat 's geen steelen.

A R L E K Y N

Doch om niet in het lot te deelen,
 Van myn Confrater, en de galg
 (Want kyk, dat dwarshout is me een walg,)
 Tot loon te krygen als de guiten,
 Zal ik nu maar kordaat besluiten,
 My zelfs te helpen aan een kant.
 Kom wanhoop! geef me dan de hand....

Maar dood te zyn is 't leven laaten:
 En wat zou toch myn dood my baaten?
 Ik blyf dan liever leevend. Maar,
 Wat viel die vlucht my bang en naar.
 Ik bleef drie nachten zonder slaapen,
 En doe geduurig niet dan gaapen
 En geeuwen.... Doch wyl 't by geval
 Hier stil is en ook veilig, zal
 Ik, zonder goeden nacht te zeggen,
 My op dit bankje neder leggen.

Hy legt zich neder en slaapt.

T W E E D E T O O N E E L.

SCARMOES, ARLEKYN, *slaapende.*

SCARMOES, *zeer bevreesd uitkomende, en rondöm
 ziende.*

ô **B**loemerharten, wat geluk!
 Scarmoes, dat is een meesterstuk,
 Dat gy 't gevaar dus zyt ontkomen,
 En nou 't Gerecht niet hebt te schroomen.
 De Schout en Dienders hadden my
 Al beet; doch niet om Dievery,
 Maar om dat wy uit medelyden,
 De menschen zoeken te bevryden
 Van moeite en zorg voor al hun goed:
 Doch hoe veel dienst men iemand doet
 In 't maaken, door hem wat te pluizen,

Dat

Dat hy gemaklyk kan verhuizen,
 Men neemt het eeuwig kwalyk. Maar
 Schoon ik gelukkig dit gevaar
 Ontkomen ben, ik moet noch vreezen,
 Dat alles niet volmaakt zal weezen,
 En dat myn Makker Arlekyn,
 Wel deerlyk in de knip zal zyn,
 Of mogelyk al hangt te droogen...

Maar zie 'k hem daar niet voor oogen?

♫ Ja, hy is 't, en slaapt gerust;
 Dat geeft my weder nieuwe lust.

Ik moet me nu met hem vermaaken,
 En hem eens kluchtig doen ontwaaken.

*Scarmoes ontsteekt een' klapper, en legt die onder de
 bank van Arlekyn, die door den slag ontwaakende met
 de bank omvalt en blyft leggen.*

Hoe! schrikje Vrind, en legje als dood?

ARLEKYN.

Ik sterf....

SCARMOES.

Je hebt tot noch geen' nood:

Sta op, en zie my eens ter degen.

Ik ben Scarmoes, die allerwegen

Jou heeft gezocht.

ARLEKYN, *opspringende.*

Wel hoe, ben jy 't

Scarmoes? dat maakt my weêr verblyd.

Zy omhelzen elkanderen.

Wees welkom Vrind. Ik dacht waarachtig,

Dat jy de luchtsprong al zo krachtig

Gedaan had, dat 'er nimmer hoop

Van jou ooit weêr te zien was.

SCARMOES.

Loop,

Je bent niet gek. Of zouje meenen,

Dat al myn wysheid is verdwenen?

Neen Broër; de list en 't loos bedrog,
 Myn eenigste erfdeel, leeven noch.
 't Is waar men had my beet, men plukte
 My ginds en weêr; maar ik ontrukte
 My aan de Rakkers, en ik vloog,
 In één moment hen uit het oog:
 Zo raakte ik vry. Toen was myn vreezen,
 Dat gy gewis geknipt zoud weezen.
 Ik dacht jou ook nooit weêr te zien.

ARLEKYN.

Wat aapekool! zou ik, indien
 Het minst gevaar ons komt genaaken,
 My niet het eerst onzichtbaar maaken?
 Dan kanje my nog niet te recht.
 'k Heb al te vasten grond grond gelegd
 In kennis, om my zo te doeken;
 Ik hou me doorgaans uit de hoeken
 Daar slagen vallen.

SCARMOES.

'k Weet het wel.
 Jy bent Aanvanger van het spel,
 En laat my 't grootst gevaar afbyten.
 Maar, 'k acht dat niet. Het kan my spyten,
 Dat ons die aanslag is mislukt.

ARLEKYN.

Dat is 't, dat my het zwaarste drukt.
 Nou zyn wy weder de oude knechten,
 Die steeds met de Armoê moeten vechten.
 Wat nou gedaan?

SCARMOES.

Ik weet nog raad.
 Kom, gaanwe straks, myn beste maat,
 Om buiten op de Heerenwegen,
 Daar mooglyk voordeel word verkregen,
 Te zien, of ons fortuin daar leid
 Begraaven.

E D E L M A N B Y G E V A L .

ARLEKYN.

Dat is wel gezeid;
Men moet zich aan 't gevaar niet kreunen.
Ik zalje dapper ondersteunen. . . .
Kom pakken we ons van hier, ik hoor
Daar volk, het is de Heer Dokter,
Die ons voor al niet moet ontdekken;
't Zou ons mischien tot nadeel strekken.

D E R D E T O O N E E L .

DOKTOOR, IZABELLE, POLITIONEL.

DOKTOOR.

Hoor Izabel, men moet zo ligt
Niet vreezen in zo klein gewicht:
't Is waar, Erastes moest alrede
Een maand geleden hier ter stede
Geweest zyn; maar dat 's niet met al,
Dewyl hy nog wel komen zal.
Doch als hy nu in weinig dagen
Niet komt, zo houde ik my ontslagen
Van myn gegeven woord, dat 's uit.

IZABELLE.

Papa, ik prys uw wys besluit;
Want zyn vertoeven is een teken,
Dat zyne Liefde al is bezweken,
Of dat hy my geheel verlaat.
Doch als hy al verschynt, dan staat
Het nog te zien, of hy behaagen,
En ik hem Liefde toe kan draagen.

DOKTOOR.

Geen zwaarigheid, Erastes is
Beminnenswaardig, ja gewis;
't Is een persoon van deugd, en zeden:
Veel geld en veel bekoorlykheden
Verzellen zyn beroemd geslacht.

Al had gy duizend jaar gewacht,
 Gy kost geen' beter' Minnaar vinden:
 Zyn Vader is een van myn vrienden:
 Die oude Orontis heeft veel splint,
 En dat doet veel, myn waarde Kind!

POLITIONEL.

Zo is 't, Juffrouw, dewyl, daar geld is,
 Ook steeds het allermceest geweld is;
 En arme Minnaars zyn doorgaans
 Wat Kapitanoos in het Spaansch.

IZABELLE.

Dat kan ik wel niet tegenspreken:
 Maar mooglyk heeft Erast' gebreken,
 Die my mishaagen: zal ik dan
 Myn Liefde schenken aan een' Man
 Die my mishaagt?

DOKTOOR.

Dat zyn maar grillen,
 Gy moet hem minnen op myn willen;
 Ik weet uw beste. Of meent gy dat
 Een Opperrechter van de Stad,
 Of Prins, of Graaf, om u zal komen?

POLITIONEL.

Neen, dat behoefje niet te droomen,
 Mejuffer; want een Prins of Graaf
 Zoekt meest naar zulk een morgengaaf,
 Die 't Graafschap, als het is aan 't gypen,
 Weêr opbeurt; en je moet begrypen....

IZABELLE.

Zo gy maar zweegt, dan deed gy wel.
 Maar luister eens Papa, ik stel,
 Dat hy mismaaft was, zou ik even
 Myn hand als Bruid dan aan hem geeven?
 Dat was te hard.

DOKTOOR.

Dat 's malle praat.

E D E L M A N B Y G E V A L.

Ik weet, als gy hem ziet verschynen,
Dat hy u ook behaagen zal.

P O L I T I O N E L.

Wie ziet zo naauw ook overal,
De Juffers praat van mishagen,
En zouden wel haar welvaard waagen...

I Z A B E L L E.

Wie vraagt 'er u na...

D O K T O O R.

Zwyg toch stil,
Wyl ik 'er niets van hooren wil.
Maar 'k moet myn zieken visiteeren.
Kom, ga in huis, de tyd zal leeren,
Dat ik wel uitgezien heb, ga.

I Z A B E L L E.

Ik vrees het tegendeel, Papa;
Maar 'k zal 't geduldig dan verwachten.

V I E R D E T O O N E E L.

D O K T O O R, P O L I T I O N E L.

S D O K T O O R.
Stel maar die vrees uit uw gedachten;
Wy hoopen 't best.

P O L I T I O N E L.

Zo moet men doen,
En nooit het slimste kwaad vermoên,
Want dat komt tyds genoeg na dezen.
Geen Huwlyk kan ooit beter weezen,
Dan daar braaf geld zit; dat 's een band,
Die sterker bind dan groot verstand,
Dewyl men daar niet van kan ecten.

D O K T O O R.

Maar hoor, de jonge kleuters weeten
Nog van geen zorg of huisgezin,

A R L E K Y N

En denken weinig om 't gewin,
 Als zy maar Vryers trouwen mogen,
 Die heel behaaglyk zyn voor de oogen.
 Doch of Erastes by geval
 De schoonste Man niet was, dat zal
 De zaak van 't Huwlyk niet verhindren.
 Een Vader weet best wat zyn Kindren
 Voordcelig is.

POLITIONEL.

Je hebt gelyk,
 Myn Heer, en geeft een klaare blyk
 Van schrandereid. Ik wilje zweeren,
 Dat ik nog veel zal moeten leeren,
 Eer ik zo wys ben.

DOKTOOR.

Maar 'k moet gaan
 Naar myne zieken, die zich aan
 Myn kunst vertrouwen, om het leyen
 Aan halve dooden weêr te geeven.
 Gaat gy in huis, en pas wel op.

POLITIONEL.

Dat zal ik draaijen als een pop,
 Mynheer.

V Y F D E T O O N E E L.

POLITIONEL.

Maar schoon ik niet zo schrandere,
 Noch ook zo wys ben als een ander,
 Zo kan ik toch met myn verstand,
 Zyn zeggen niet begrypen; want
 Hy zaid in 't heen gaan, dat hy 't leven
 Aan halve dooden weêr wil geeven;
 Hoe, heeft een halve doode dan
 Geen leven meer? myn domheid kan

Dien

E D E L M A N B Y G E V A L. 11

Dien zin niet vatten... maar de drommel!
Ik ga, ik hoor van verr' gestommel.

Z E S D E T O O N E E L.

ARLEKYN, SCARMOES, *met een valies.*

Z O, Vrind; zet hier den last maar neêr.
Dus zien wy, hoe 't fortuin ons weêr
Beguntigt, met die koets te zenden;
Die ons verdriet mischien zal enden.
Wie weet, wat schatten hier in zyn!

SCARMOES.

Kom, maak het open Arlekyn,
En laat ons zien...

ARLEKYN.

ô, Pompernikkel!

Dit jaar vertoont een groote schrikkel.
Daar is geen sleutel by, dat 's vies!
Ga, zeg den Meester van 't valies
Dat hy den sleutel geev'; loop heenen.

SCARMOES.

Ja, serviteur! of zouje meenen
Dat ik myn leven moê ben, Vrind?
Neen, zeker; 'k ben dat niet gezind.
Haal jy de sleutel. Maar dat draalen
Kan onze moeite niet betaalen;
Breek open maar.

ARLEKYN.

Kom aan, ik zal.

Zie daar, dat 's gang... Daar is het al.
De droes! dat lyken mooie kleêren.

SCARMOES.

Kom, laat ons deelen; maar met eeren,
Ik wil de helft van al dat goed.

Zo

Zo helpt de list de tegenspoed!

ARLEKYN.

Dat is een rok voor my... Laat kyken,
Dat is 'er een die jou zal lyken;
Die hoed voor my... en die voor jou...
Dit myn... dat jou... dit myn...

SCARMOES.

Hoe nou!

Jy houd al 't beste.

ARLEKYN.

Wat kan 't scheelen?

Dat is maar een pro forma deelen.
Hier namaals beter.

SCARMOES.

Maar wat zyn

Dat voor papieren, Arlekyn?

ARLEKYN.

Laat zien: dat 's zeker by der gratie
Een Rentebrief of Obligatie
Van honderd duizend guldens. Bloed!
Dat komt ons wel en wonder goed:
Myn waarde Makker! dat 's nog heerlijk!

Hy steekt het papier in zyn' zak.

SCARMOES.

Ja maar je bent wat heel begeerlyk.
Meen jy den Brief zo maar alleen
Te houden, Broër? dat gaat niet, neen.
Geef my myn part.

ARLEKYN.

Ei wil bedaaren.

Ik zal het maar zo lang bewaaren.

SCARMOES.

Neen, zeker niet, geef op.

ARLEKYN.

Welâan;

Daar is je helst.

E D E L M A N B Y G E V A L. 13

Hy wil het papier midden door scheuren.

SCARMOES.

De droes! laat staan.

Want als 't gescheurd word, is 't verloren;

Dan waaren wy 'er meê geschooren.

Bewaar het liever. Maar wat 's dit

Voor een papier, dat is zo wit.

ARLEKYN.

Laat zien, dat zullen Brieven wezen.

Ik moet die om de klucht eens lezen.

Hy leest.

A A N D E N H E E R D O C T O O R.

„ Myn Heer. Ik zende u hier myn' Zoon
„ Erastes, om met uw Dochter Izabelle in 't
„ Huwelyk te treden. Verschoon ons, dat ze-
„ ker toeval hem zo lang heeft doen vertoeven,
„ by had anders al eer hier geweest. Ik heb
„ hem op myn Edelmans woord van alles wel
„ voorzien, en hoop dat gy ook uw woord
„ zult houden, van uw Dochter de beloofde
„ tien duizend guldens ten Huwelyk te gee-
„ ven. Zyn getrouwe Knecht Piero verzeld
„ hem, en ik twyffel niet, of hy zal u in al-
„ les vergenoegen, en uw Dochter aangenaam
„ zyn. Vaar wel.”

Uw Dienaar en Vriend.

ORONTIS,

Gantsch bloed! dat is een schoone buit;

Tien duizend guldens en een Bruid

Voor ons te winnen, dat 's ter eeren.

Kom, steeken wy ons in de kleêren.

Speel jy de rol van Knecht, ik zal

Erastes zyn, en by geval

Een Edelman; en als het trouwen

VOOR-

Voorby is en het Bruilofthouen,
 Dan zullen wy met al de splint
 De marsch slaan. Wel, wat zegje, Vrind?

SCARMOES.

Ik stem het toe; maar mits conditie,
 Dat gy, na al die exercitie,
 Dan eerlyk met my deelen zult.

ARLEKYN.

Gewis: heb maar zo lang geduld.
 Kom, steeken wy ons in de noppen,
 Om eens den Heer Dokter te foppen.

*Arlekyn doet het pak van Erastes aan,
 en Scarmoes dat van Piero.*

Zie zo, nou ben ik een Sinjeur!

SCARMOES.

En ik een deftig Serviteur.

ARLEKYN.

Berg nou ons goed, en wilje reppen;
 Daar 's anders argwaan uit te scheppen.
 Maar zacht... Daar komt de Heer Dokter.
 Kom, volg me ras, dat gaatje voor.

Zy wandelen over het Tooneel.

ZEVENDE TOONEEL.

DOKTOOR, ARLEKYN en SCARMOES *verkleed.*

WDOKTOOR.
 as ik daar niet van pas gekomen,
 Die zieke had den dood vernomen.

ARLEKYN.

Mynheer, ik bid dat gy me eens toont;
 Waar Dokter Balouardo woont.

DOKTOOR.

Mynheer, de Man staat voor uw oogen.

ARLEKYN.

Mynheer, dan ben ik niet bedrogen;

My dacht het al: het is my lief,

U wel te zien. Zie hier een' Brief,

Waar uit myn boodschap u zal blyken.

DOKTOOR, *den brief geleezen hebbende.*

Mynheer, ik staa verbaasd te kyken.

Zyt gy Erastes?

ARLEKYN.

Ja, ik ben 't.

DOKTOOR.

Verschoon me, ik heb u niet gekend.

Wees welkom, waardste myner Vrienden!

Hy ombelst Arlekyn.

ARLEKYN.

Ik dankje zeer.

DOKTOOR.

Gy zult bevinden,

Dat ik een man ben van myn woord,

Die by u doen zal zo 't behoort.

't Is goed dat ge eindlyk zyt verschenen;

Wy waaren al van kwader meenen,

En dachten, dat uw Vader weêr

Was uitgescheiden.

ARLEKYN.

Neen, Mynheer.

De reden van myn lang vertoeven

Zal ik daar na... Want wat behoeven,

Wy tegenswoordig met die zaak

Ous op te houden? hoor, ik haak

Om myn beminde, die 'k moet trouwen,

En haar bekoorlykheid te aanschouwen.

DOKTOOR.

Gy hebt gelyk, Mynheer, ik zal

Haar roepen... Maar hoe staat het al

Met Vader? want hy plagt voor heenen

Niet

Niet al te vlug, en flyf van beenen
Te weezen.

ARLEKYN.

Ô! Dat 's al te recht.

Hy 's nu veel beter.

DOKTOOR.

Wat gy zegt!

Voelt hy zich dan ook gantsch ontflagen.
Van de oude kwaalen, die hem plaagen,
Als Lendepyn, Graveel, en Jigt?

ARLEKYN.

Voorzeeker! want hy is zo ligt
Gelyk een Olyphant in 't dansen,
En hy kan ook voortreflyk schransen,
Die ouwe paai.

DOKTOOR.

Wel zo, wel zo!

Maar hoe vaart de oude Antonio,
Mynheer uw Oom? hy plagt voor deezen,
Zo 'k meen, heel impotent te weezen.

ARLEKYN.

Die loopt weêr als een Kievit.

DOKTOOR.

Hoe!

Kan hy weêr gaan? eilieve, doe
My toch dat wonder eens wat nader
Begrypen; want Mynheer uw Vader
Schreef me onlangs nog, dat hy tien jaar
Bedlegrig was geweest.

ARLEKYN.

„ Zie daar!

„ Daar ben ik in de knip gevangen,
„ En daar zal 't gantsche ſpel aan hangen.
„ Scarmoes, wat duivel zal ik hem
„ Nou zeggen, ik zit in de klem.

SCARMOES.

„ Geen nood, ik zal dit wel ontknoopen.

Tegen den Dokter.

Mynheer begrypt wel, zou ik hoopen,
 Wat of myn Meester juist verstaat,
 Door 't zeggen dat zyn Oom weêr gaat?
 Hy wil daar meê te kennen geeven,
 Dat Heer Antonio zyn leven
 Zo vlug niet is geweest, en dat
 Hy, als hy slechts goê beenen had,
 Den beste in 't loopen wel kon tarten;
 Want kyk, hy is gezond van harten.

ARLEKYN.

Wel ja, zo meen ik, Heer Dokter.

DOKTOOR.

'k Heb dan niet wel verstaan; 't gehoor
 Begint te mindren door de jaaren.
 Maar 'k bid zeg my toch eens, hoe vaaren
 Die Vrinden, die een jaar of vier
 Geleên, nog met uw' Vader hier
 Geweest zyn? 't waren braave Heeren,
 En nobel, ja, dat wil ik zweeren.

ARLEKYN.

Die zyn al dood.

DOKTOOR.

Al dood!

ARLEKYN.

ô Ja.

DOKTOOR.

Wel dat 's my leed. Is Grootmama
 Nog zo als eertyds?

ARLEKYN.

Wel te weeten,

Zy is al dood, en lang vergeeten.

DOKTOOR.

Hoe, dood? en schryft uw Vader daar

B

Geen

Geen woord van ? dat is wonder. Maar
Uw Zuster, die men elk hoort roemen,
En die men plagt zo schoon te noemen,
Die is gewis....

ARLEKYN.

Al dood, al dood!

DOKTOOR.

Wel Hemel! wat gy zegt. Hoe groot
Is myn verwondring! en uw Neeven....

ARLEKYN.

Al dood!

DOKTOOR.

Al dood? myn leden beeven
Van schrik! uw Nicht, die onlangs nog....

ARLEKYN.

Al dood!

DOKTOOR.

Hoe! ook al dood?

ARLEKYN.

Ja toch.

DOKTOOR.

Wie leeft 'er dan nog van uw Vrinden?

ARLEKYN.

Daar is 'er geen meer van te vinden.
Zy gaven altemaal den geest,
En hebben zo beleeft geweest,
Verstaje, dat ze zyn gewandeld,
Dat ook voorzichtig was gehandeld,
Wart ik was de eenigste Erfgenaam:
Zy gingen te gelyk al 't saam,
Eensklaps naar de andre waereld stappen,
Met al haar kunst en wetenschappen:
En ik hiel 't boeltje.

DOKTOOR.

Maar, Mynheer,
Gy hebt gewis abuis, ik zweer;

Want

EDELMAN BY GEVAL. 19

Want alle zo gelyk te fterven....

SCARMOES.

„ Hy zal waarachtig 't fpu! bederven!

Tegen Arlekyn.

„ Ik bid bedenk toch, wat gy zegt,

„ En lieg zo grof niet, benje flecht!

„ Je maakt het flimmer dan te vooren.

DOKTOOR.

Wie kwam ooit vreemder zaak ter ooren;

Dat zo veel menfchen op een' tyd

Geflorven zyn!

SCARMOES, *tegen den Doktoor, terwyl Arlekyn
gints en weêr wandelt.*

Mynheer gy zyt

Verwonderd, en dat heeft zyn reden;

Maar 'k zal je in 't kort die zaak ontleeden.

Myn Meefter meent niet dat zy all'

Op éénen dag, door ongeval

Te faam de waereld zyn ontweken;

Hy zegt dat by manier van fpreeken.

Want nu fterf de een, en dan weêr de aêr;

En toen zy eindlyk allegaêr

Geflorven waren, was het even

Als hadden zy den geest gegeven

Op éénen dag.

DOKTOOR.

Ja zo kan 't zyn,

En dat heeft ook nog beter fchyn;

Maar 't andre was niet te gelooven.

SCARMOES.

En dan moet ik u daar en boven

Nog zeggen, dat het Mingeweld,

Zyn gantsche harsfenvat ontftelt.

Zo lang wy waren onderwegen,

Was ik geftaâg met hem verlegen.

Dan zei hy eens, doet dat; wanneer

A R L E K Y N

Ik dat dan deed, dan zei hy weêr:
 Wie hietje dat? en zo geduurig
 Was hy verward en wispeltuig.
 Maar 't is, gelyk ik zeg, alleen
 De Liefde en haar bekoorlykheên,
 Die hem zo in verwarring brengen,
 En alles onderéén vermengen.

DOKTOOR

Dat is wat anders...

ARLEKYN.

Welk een hoon!

Gy twyffelt dan...

DOKTOOR.

Mynheer, verschoon
 Myn twyffling, 'k had u niet begrepen.

ARLEKYN.

Ik lach wat met die mal'e kneepen.
 Jy durft nog twyffen, dat die lui
 Reeds zyn gestorven al den brui?
 Jy houd myn zeggen voor een' logen?
 Dat kan geen Edelman gedoogen.

DOKTOOR.

Maar Heer...

ARLEKYN.

Hoe! meenje dat ik lieg,
 En jou zo cereeloos bedrieg?

DOKTOOR.

Neen, ik geloof, ze zyn gestorven.

ARLEKYN.

Gestorven, ja, en lang bedorven,
 Verrot, vergaan... maar ben ik gek,
 Dat ik zo lang blyf in gesprek
 Met zulk een opperhoofd der gekken?
 Wel aan, Scarmoes, laat ons vertrekken.

SCARMOES *stil tegen Arlekyn.*

„ Scarmoes! je lykt waarachtig mal.

„ Ik ben Piero.

DOKTOOR.

Mynheer ik zal

Niet langer twyflen; wil bedaaren,
En laat die kwaade meening vaaren;
Ik zal myn Dochter roepen gaan.

ARLEKYN.

Ga dan, en talm niet langer aan
Myne ooren, met dat duivelsch vraagen.

A G T S T E T O O N E E L.

ARLEKYN, SCARMOES.

H SCARMOES.
Het zal 'er eindlyk euvel dagen,
Als jy zo voort gaat, Arlekyn,
Je lykt wel gek, wat zal het zyn,
Als jy niet beter acht wilt geeven?

ARLEKYN.

Men moet zo met de gekken leeven.

SCARMOES.

Ja maar, je liegt wat al te grof,
En dus verschat je dubble stof
Tot achterdenken, en zult maaken
Dat alles zal in duigen raaken,
En dan is al ons werk te niet.
Wees toch voorzichtiger, en ziet
Wat beter voor je, of ik wil wedden...

ARLEKYN.

Ik wist 'er my niet uit te redden,
En moest zo spreken.

SCARMOES.

Maar waarom,
Noem jy me dan Scarmoes? dat 's dom!
Dewyl ik voor Piero moet speelen.

ARLEKYN.

De drommel ja, dat kan veel scheelen.
 Dat was een mislag. Maar ik zal
 Vervolgens beter overal
 Opletten.

SCARMOES.

Zacht... ik hoor alrede
 Den Dokter, en zyn Dochter mede.
 Wees toch voorzichtig.

ARLEKYN.

Ja, heel wel.

NEGENDE TOONEEL.

DOKTOOR, IZABELLE, ARLEKYN, SCARMOES.

DOKTOOR.

Kom hier myn Dochter Izabel,
 Erastes is in 't eind' gekomen,
 Zo dat gy nu niet hebt te schroomen.
 Begroet hem.

IZABELLE.

„ Dat Erastes?

DOKTOOR.

„ Ja.

IZABELLE.

„ Dat is onmogelyk, Papa.
 „ Dat is een Monster, dat ik nimmer
 „ Zal trouwen.

DOKTOOR.

„ Word het nu weêr slimmer?
 „ Wat scheeltje? Ik zeg dat gy hem groet.

IZABELLE.

„ Ik zal het doen, dewyl ik moet.
 „ Maar 't kan Erastes nimmer weezen.

Zy groet Arlekyn.

AR-

ARLEKYN.

Ha! zyt gy daar, myn uitgeleezen,
Om wie ik zo veel zuchten liet!
Omhels me.....

IZABELLE.

Zacht, zo haastig niet!

ARLEKYN.

Ei zie, hoe of dat hier zal lukken?
Jouw Dochter heeft al raare nukken,
Heer Dokter.

DOKTOOR.

Stoor u daar niet aan,
Mynheer, ze is jong, het zal wel gaan.

ARLEKYN, *hoogdraavend sprekende.*
Myn Schoone, kunt ge u nog afkeurig
Voor hem betoonen; die begeerig
Naar u bezit is, en zo lang
Gezucht, geklaagd heeft, en zo bang
Van harten is, die alle menschen
Wel wil voor duizend drommels wenschen,
Als hy u maar bezitten mag.
o Schoonheid! schooner dan een dag
Met regenvlaagen, heeft de Liefde,
Die my reeds zo veel jaaren griede,
Dan in myn hart vergeefs gewerkt,
En my met ydle hoop gesterkt?

IZABELLE.

Hoe kan uw min zo teder wezen,
Mynheer, daar gy my nooit voor deezen
Gezien hebt?

ARLEKYN.

Dat is waar, Madam;
Maar kon zy daarom niet een vlam
In myn verliefde borst ontfteeken,
Al kreeg ik nimmer jou te sprekken?
Was niet de groote Ridder van

De Leeuwen, die doorluchte man,
 Die waerelden kan overwinnen,
 Genoopt Dulcinea te minnen,
 Die hy nooit had gezien? dus kon
 Ik ook myn schoone Hemelzon
 Beminnen, en van Liefde kwynen,
 Vóór dat ik haar nog zag verschynen.

IZABELLE.

Mynheer, ik ben, by ongeluk,
 Dan tegenstrydig in dat stuk;
 Wyl ik geen Liefde toe kan draagen
 Aan hem, dien nooit myne oogen zagen,
 En zelf niet aan den geenen, die
 My niet behaagt, schoon ik hem zie.

ARLEKYN.

Weet dat ik weinig daar op telle.
 Want kyk, Erast' aan Izabelle
 Verbonden, moeten zich gewis
 Beminnen, wyl 't bedongen is.

IZABELLE

Dat lyd nog vry wat tegenspreken.

DOKTOOR.

Ei wil uw hoofd daar niet meê breeken;
 't Is een gedaane zaak. Welân,
 Myn Schoonzoon, laat ons binnen gaan,
 Om daar te saamen wat te spyzen.

ARLEKYN.

Kom, Schoonvaêr, dat is waard' te pryzen.
 Ik heb al honger by geval.

SCARMOES.

„ Ô Bloed! of ik ook schransen zal!

ARLEKYN.

Myn Lief, ryk my uw hand, wy zullen
 Eens smaakelyk de darmen vullen,
 Dat zal de Liefde wel wat voên,
 Want die heeft onderhoud van doen.

I Z A B E L L E.

Dat is onnodig, tree maar binnen.

„ Ik zweer, ik zal u nooit beminnen.

S C A R M O E S.

„ Zie zo, dat gaat tot nog toe wel,

„ Als 't eind' maar goed is van het ípel.

T I E N D E T O O N E E L.

E R A S T E S , P I E R O .

Spyt! my dus te zien berooven.

P I E R O .

Gewis, 't gaat myn verstand te boven.

Ons beste plunje en al ons goed

Zo kwyt te zyn, wat tegenspoed!

Geen troost kan onze droefheid stillen.

Ik wou de dieven wel zien villen,

Die ons Valies zo eere loos

Gestolen hebben; 't is te boos!

E R A S T E S .

Maar had gy beter zorg gedraagen,

Ik had geen reden om te klaagen.

Had ik u niet belast, Rabout!

Dat gy 't Valies bewaaren zoud?

P I E R O .

Wel ja, Mynheer; maar wie zou droomen,

Dat juist de Dieven zouden komen

Terwyl ik fliep, en buiten dat

Men ons te voor' gewaarschouwd had?

E R A S T E S .

Hoe! zou een Dief vooraf doen weeten,

Wanneer hy steelt, zyt gy bezeten?

P I E R O .

Dat was niet kwaad geweest, Mynheer;

B 5

Dan

Dan had ik 't wel belet, ik zweer.

ERASTES.

't Goed scheelt my niet, had ik myn brieven
Maar weêr,

PIERO.

En ik myn pak. De Dieven
Zyn drommels lomp, ô ja, gewis,
Om dat ze 't geen ons nodig is
Ook steelen: dat is niet te pryzen.

ERASTES.

Hoe kan ik nu myn zaak bewyzen,
Dewyl de Dokter my niet kent!

PIERO.

Jy moet maar zeggen, dat je 't bent.

ERASTES.

'k Vrees dat ik geen geloof zal vinden.

PIERO.

Noem dan uw' Vader en uw Vrinden;
Ik zal 't getuigen, dan kan hy 't
Wel zien, dat gy de rechte zyt.
Hy weet, dat wy zyn onderwegen.

ERASTES.

Ik ben met deeze zaak verlegen;
Hy zal 'er geen geloof aan slaan.
Doch wyl 't 'er zo toe leid, welâan,
Daar woont de Dokter, ga maar schellen.

Piero schelt was bard.

ELFDE TOONEEL.

ERASTES, PIERO, POLITIONEL.

WPOLITIONEL, *uit de deur kykende.*
ie durft hier zo de pypen stellen,
En trekken onze schel aan stuk.

PIE.

PIERO.

Mynheer, dan is 't een ongeluk.

Ik zou verzoeken, of.....

POLITIONEL.

Loop heenen,

Of vrees, Schavuit, dat ik je beenen

Zal maaken. Scheer je, ga verby,

Wy geeven niet.

Hy gaat weêr binnen.

PIERO.

Wat razerny!

Dat komt gewis hoe langs hoe mooijer.

Mynheer, hy houd me voor een' Schooijer

Of Bedelaar, dat 's vast: hy zcid

Loop, ga verby.

ERASTES.

Wat malligheid.

Zeg, dat ik moet den Dokter spreekcn.

*Piero schelt weder.*POLITIONEL, *uit de deur kykende.*

Ik zal je hals en beenen breeken,

Als jy niet heen gaat. Dat is raar,

Wie zag ooit stouter Bedelaar!

PIERO.

Een Bedelaar, dat 's mis geraden,

Heer Buikland! ik moet zyn genade,

Den Heer Dokter....

POLITIONEL.

Wel wat verdriet!

Ik zeg je, Schurk, wy geeven niet.

Vertrek.

Hy sluit de deur.

PIERO.

Wel dat zyn raare grappen

Van dat gezicht van ouwe lappen.

Ik bedel immers niet. Die Vent

Is waarlyk heel inpertinent.
Mynheer, de Bogchel doet je groeten,
En zaid wel duidlyk, dat we moeten
Vertrekken, en dat hy niets geeft.

ERASTES.

Wel eerelooze Guit, wie heeft
U dan belast, hem iets te vergen?
Hoe is 't hier, zoekt gy my te tergen?
Waarom verzoekt gy hem niet, of
Ik den Dokter...

PIERO.

Maar met verlosf,
Hy wil niet eens my laten spreken,
Maar dreigt me hals en been te breeken.

ERASTES.

Gy lompe Vlegel! 't is uw schuld,
Zeg ik u niet, dat gy het zult
Beleefd en vrendelyk verzoeken?

PIERO.

Het is warentig om te vloeken,
Dat ik de schuld moet hebben van
Het geen ik niet gebeetren kan.

ERASTES.

Gy zyt een Lompert in uw vraagen.

PIERO.

Ei, Heertje, ga jy 't zelfs eens waagen.

ERASTES.

Dat zal ik doen.

Hy sebelt hard aan.

POLITIONEL, *met een stok uit.*

Hoe! nog al meer?

Hy loopt Erastes voorby om Piero te slaan.

PIERO, *vluhtende.*

Ik doe het niet. Och help, Mynheer!

ERASTES.

Laat af myn Vrind. Om welke reden

Toont gy die buitenspoorigheden
En slaat myn' Knecht?

P O L I T I O N E L.

Is hy jouw Knecht,
Mynheer? had hy dat maar gezegt,
Dan had ik hem niet weggedreven.
Want kyk, ik zweer je by myn leven,
Ik meende 't was een Bedelaar,
Want hy gedroeg zich ook zo: maar
Is hy jouw Knecht, ik vraag verſchooning.

P I E R O.

Wel jou verbruide Winterkoning
Der Pensfen! immers wou je my
Niet hooren? kyk hoe loos weet hy
Dat werk te draaijen.

E R A S T E S.

Zult gy zwygen!

P I E R O.

Om altyd ongelyk te krygen....

E R A S T E S.

Zwyg, zeg ik u. En gy, myn Vrind,
Ga, zeg uw' Meester eens gezwind,
Dat ik hem gaanre wensch te ſpreken.

P O L I T I O N E L.

Ik zal. „ Het uitterlyke teken
„ Spelt niet veel goeds.

Hy roept naar binnen.

Mynheer, Sinjeur,

Doktoor, ei kom eens voor de deur.

T W A A L F D E T O O N E E L.

DOKTOOR, ERASTES, PIERO, POLITIONEL

W DOKTOOR.
el, zyn 'er zieken te geneezen?

POLITIONEL.

Ik denk, het zal wat anders wezen.
Daar is een Heer, die jou eens graag
Wou spreken.

DOKTOOR.

Goed. Gaa heen, en draag
Terwyl het eeten, als het klaar is,
Op tafel.

POLITIONEL.

Ik zal zien, of 't gaar is.

D E R T I E N D E T O O N E E L.

DOKTOOR, ERASTES, PIERO.

W DOKTOOR.
el Vrind, wat is 'er van uw' dienst?

ERASTES.

Verschoon me, als ik op 't onvoorziens?
U stoor, Mynheer. Kent gy Orontis?

DOKTOOR.

„'k Geloof dat dit een looze vond is,
δ Ja, ik ken dien Heer, gewis.

ERASTES.

Dan weet ge ook dat zyn oogmerk is,
Gelyk hy schreef niet lang geleden,
Zyn' Zoon in 't Huwlyk te doen treden
Met uwe Dochter Izabel?

DOKTOOR.

't Kan weezen; ja, ik weet het wel,
Maar kan niet merken, dat die zaaken
Van uw belang zyn, of u raaken.

ERASTES.

Verfchoon my dat, Mynheer, ik ben
Orontis Zoon Erastes, en
Ik heb expres de reis van Romem
Naar u te Napels aangenomen,
Om aan te gaan dat Trouwverbond.

DOKTOOR.

„ Dacht ik het niet, het is een vond,
„ En dees een Schurk, die door bedriegen
„ My fraai zoekt in den slaap te wiegen!
„ Hy heeft misfchien van onze zaak
„ Gehoord, dat 's buiten tegenspraak,
„ En denkt my eerloos te achterhaalen:
„ Maar 'k zal hem zyn bedrog betaalen.

Tegen Erastes.

Gy zyt Erastes dan, de Zoon
Van mynen Vrind? wel dat komt fchoon!

ERASTES.

ô Ja, Mynheer.

PIERO.

Dat is zo zeker,
Heer Dokter, als een Apotheker
Recepten klaar maakt; ja, Mynheer,
'k Betuigd het op myn woord van eer.
Ik ben zyn Knecht.

DOKTOOR.

Nu dat 's te pryzen.
Maar Vrind, waar zyn dan uw bewyzen?
Uw Vader heeft u zekerlyk
Wel meê gegeeven eenig blyk.

ERASTES.

ô Ja; maar 'k moet met fmart belyden,

Dat

Dat me alles in het herwaarts ryden
Ontstolen is.

PIERO.

Dat is ook waar,
Hy jokt het niet; ik zal 't je klaar,
En zelfs handtafflyk, doen begrypen,
Erastes kleed, myn beste pak
Was, kunje denken, tot gemak
In een Valies, met al de Brieven
Die hy zou brengen; maar de Dieven,
Begrypje, waren niet zo vies,
En hebben ons het heel Valies
Ontstolen, zo dat we alles kwyt zyn.
Maar 't zal wel haast een andre tyd zyn;
Mynheer zyn Vader zal ons wel
Nieuw goed weër zenden, en ik stel...

DOKTOOR.

Dat gy twee Dieven zyt te gader,
Die my bedriegen wilt! dat 's nader.
Want Heer Erastes is al hier.
Het snood bedrog, hoe schoon van zwier,
Is u mislukt, ontääarte Guiten!
Vertrekt, of ik zou ligt besluiten,
U aan te dienen by den Schout,
Om dat gy eereeloos en stout
De goede liën zoekt op te ligten.

PIERO.

♫! Dat zyn liegende berichten!

ERASTES.

Mynheer, ik zweer, gy zyt misleid.

PIERO.

Ik zweer 't ook op myn eerlykheid.

ERASTES.

Ik ben Erastes, en Orontis
Te Romeñ, die nog heel gezond is,
Myn Vader, en Antonio,

Uw Vrind, myn Oom.

PIERO.

Dat is ook zo.

DOKTOOR.

Ik zeg, gy liegt het; myn vermoeden....

V E E R T I E N D E T O O N E E L.

I Z A B E L L E , D O K T O O R , E R A S T E S , P I E R O .

I Z A B E L L E .
Papa, ik bid, wil u toch spoeden
 Naar huis, Erastes tiert verbaasd,
 Hy wil wat eeten, en hy raast
 Van honger.

DOKTOOR.

Wacht, ik kom zo binnen,
 Wat dunkt u, wie zou dat verzinnen,
 Myn Dochter? deze Deugeniet,
 Die gy zo zedig voor u ziet,
 Zoekt ons hier van de huig te ligten,
 En durft zo stout als valsch verdichten,
 Dat hy Erastes is, en dat
 Zyn Knecht; maar 'k heb de kneep gevat,
 Zy zoeken ons een kool te stoven.

I Z A B E L L E .

Neen Vader, ik zou wel gelooven,
 Dat hy Erastes is.

DOKTOOR.

Hoe nu!

Zyt gy ook zot, of leutren u
 De harsfens?

I Z A B E L L E .

Neen, 't is eer te vreezen,
 Dat de andren Schelmen zullen weezen;
 Want deeze Heer lykt beeter naar

A R L E K Y N
Een' Edelman.

PIERO

Dat 's zonneklaar.

ERASTES.

Mejuffer, ja, ik durf myn leven
Verbeuren, en te pande geeven,
Als ik geen waarheid spreek; ik ben
Orontis zoon, Erastes, en
Indien hier iemand is gekomen,
Die mynen naam heeft aangenomen,
Die is een Schelm.

DOKTOOR.

Hoor! welk een list!

Die Knaap.....

VYFTIENDE TOONEEL.

DOKTOOR, IZABELLE, ERASTES,
POLITIONEL, PIERO

MPOLITIONEL. *schielyk uitkomende.*
Mynheer, Mynheer.....

DOKTOOR.

Wat is 't?

POLITIONEL.

Kom toch in huis, of 't zal niet lukken:
Ik vrees dat alles raakt in stukken.
Esastes maakt een leven van
Den Duivel. „ Zal een Edelman,
„ (Zo schreeuwt hy) dan nog langer wachten
„ Naar iemand, die hem zelfs moet achten?
„ Dat is een hoon, dat is een smaad,
„ Die allen schand te boven gaat.
„ Waar blyft die Ezel van een Dokter?
„ Welään, gebeukte Dienaar, fok 'er
„ Naar toe, en zeg hem dat hy kom,

„ Of

„Of 'k brui de heele tafel om.”
 En zo verthoont hy zyne beuken.
 Dan loopt hy onder in de keuken,
 En zoent de Meid eens by geval.
 Om kort te gaan, hy is heel mal,
 Of met den boozen geest bezeten,
 En zal alleen gaan zitten eeten
 Als jy niet komt in huis, Mynheer.
 Zyn Knecht Piero speelt ook mooi weêr,
 En haalt de wyn maar uit de kelder,
 En zuipt gelyk een Pypenfelder.

DOKTOOR.

Wel hoe! wat let hem? dat 's geen doen.
 'k Verwachte waarlyk meer fatsoen
 Van Heer Erastes....

Men hoort van binnen gerucht.

POLITIONEL.

ô Sintfelten!

Hoor eens; daar ryd de droes op stelten.

DOKTOOR.

Wel dat is schriklyk! ik zal gaan....

POLITIONEL.

Dat hoeft niet; want daar komt hy aan.

Z E S T I E N D E T O O N E E L.

ARLEKYN, SCARMOES, DOKTOOR, IZABELLE,
 ERASTES, POLITIONEL, PIERO.

ARLEKYN, *met een fierheid, tegen den Dokter.*

Wat Duivel scheeltje? 't Lykt wel scheeren.
 Is dat een Edelman trakteeren?
 Zeg ouwe Dujtedief! of spot
 Jy met me, en laat my als een zot
 Nog langer naar het eeten wachten?

DOKTOOR.

Neen zeker, Heer, met geen gedachten.
Het is maar om....

SCARMOES.

Het is maar om

Dat jy jouw Dochters Bruidegom.
Zo slecht doet, als ik van myn leven
Gezien heb.

PIERO. *tegen Erastes.*

„ Och, myn leden beeven!
„ Mynheer, dat zyn de Dieven, die
„ Ons goed gestolen hebben, 'k zie
„ Het aan de kleëren die ze draagen.
„ Och, och, dat zal hier euvel daagen!

ERASTES.

„ 'k Heb alles wel gemerkt, zwyg stil.

ARLEKYN.

Nou zal 't haast lukken, Paai? ik wil
Wat vreeten; en zo jy me langer
Laat wachten, ouwe Veestevanger!
Dan sla ik hier een' kreuplen waard.

DOKTOOR.

'k Verzoek, myn Vrind, dat gy bedaart.
„ 'k Begin wat achterdocht te krygen."
Hoor, 'k zal de reden niet verzwigen,
Het lykt nog naar geen eeten.

ARLEKYN.

Hoe!

Wat 's dat te zeggen?

DOKTOOR.

Luister toe,

Myn Vrind gy moet dien Heer eerst spreken,
Wyl hier wat achter schynt te steeken.
Hy zegt gy zyt een Deugeniet,
En hy Erastes.

SCARMOES.

„ Sint Margriet!

Dat werk begint hier flecht te ruiken!

ARLEKYN.

Hoe! durft die Vent myn' naam gebruiken?

ERASTES.

Dat durf ik doen, en zeg recht uit,

Dat gy een Dief zyt, en een Guit,

Die met myn' naam en kleed durft pronken.

PIERO.

En die, terwyl ik lag te ronken,

Ons goed staalt, met ons heel valies.

ARLEKYN.

„ Scarraoes, dat komt hier Duivelsch vies!

SCARMOES

„ Wy moeten ons daar tegen zetten.

ARLEKYN, *tegen Erastes.*

Wel Kaerel! schroom jy recht noch wetten?

Tegen den Dokter.

Wat dunktje, Dokter, zag jy ooit

Wel asfuranter Dief? 'k heb nooit

Inpertinenter beest gevonden.

Heb ik jou niet op goede gronden

Getoond, en met getuigenis

Bewezen, wie myn Vader is?

Doch heb jy ook 't verstand verloren,

En wilt naar een' Bedrieger hooren,

Dan groet ik jou.

*Hy wil heen gaan.*DOKTOOR, *hem wederhoudende.*

Mynheer, hoe nu?

Zo gy het zyt, verdedig u.

Uw onbefuisd gedrag doet vreezen,

Dat gy de rechte niet zult weezen;

Dewyl ik vry wat onfatsoen,

En list bespeur in al uw doen.

SCARMOES.

Wel hoe, Heer Dokter, selleweeken!
 Wat kanje nou ook mislyk spreekken?
 Wy zyn de rechten, en dat zyn
 Bedriegers, die, in deezen schyn,
 Jou deerlyk zoeken te betrekken.

PIERO.

Die leugens zyn zo klaar te ontdekken,
 Als 't zonnelycht.

ERASTES.

Ei, Heer Dokter!
 Geef toch aan geen bedrog gehoor.
 Is hy een Edelman, dan moet hy
 Zyn eer-bewaaren, anders doet hy
 Gelyk een Schurk.

Tegen Arlekyn.

Welân, Mynheer,
 Zyt gy Erastes? trek van leër,
 En straf my, die u stout durft schelden
 Voor een' Bedrieger.

ARLEKYN.

Held der Helden!

Ik acht myn' degen veel te goed,
 Tot finetring van onêdel bloed.
 Jouw jeugd belet me daarenboven
 Om jou van 't leven te berooven,
 Dewyl ik daar toch niets meê won.
 Vertrek! ik geef je nog pardon.

Tegen Izabelle.

Myn Schoone, is dat niet edelmoedig?

IZABELLE.

'k Beken, Mynheer, gy zyt heel goedig;
 Maar of u vrees of meêly' dwingt,
 Laat ik aan u.

ERASTES.

Hoe listig zingt

De vos, wanneer hy in 't gevaar is!
 Verrader! wyl het openbaar is,
 Dat gy een Lief zyt, die myn eer
 En naam ontëert, zo trek van leër,
 Of 'k zal u met deez' kling doorbooren.

ARLEKYN.

Wel Kaerel, 'k wil my niet verstooren;
 Maar als je vechten wilt, ik vecht
 Nooit met myn' minder': maar myn Knecht
 Zal jou wel spoedig recht verschaffen,
 En jouw inperuinensie straffen.

SCARMOES.

„ Ei, steek hem zelfs maar in zyn' huid.

ERASTES, tegen Arlekyn.

Neen, dat moet gy doen, snode Guit!
 Indien uw Knecht zich kan verweeren,
 Piero zal hem wel moris leeren.

PIERO, kruipende achter zyn' Heer.
 Mynheer bedenk.....

ERASTES, tegen Arlekyn.

Welân, Verraër!

Verweer u. of gy loopt gevaar.

ARLEKYN *schuilende achter Scarmoes, en willende
 hem zyn' degen geeven.*

Daar, wil dien Vent eens ras doorsteeken;
 Ik mag myn hoofd daar niet meê breeken.

SCARMOES.

„ Ei lieve, doe 't maar zelf; want jy

„ Verstaat die kunst

ERASTES.

Ik zweer u by

Myn eer, ik zal u straks doen sneeven,

O! gy zult my voldoening geeven.

ARLEKYN, achter Scarmoes.

'k Zeg Kaerel, maak me 't hoofd niet kroes.

ERASTES.

Sta vast dan!

ARLEKYN.

Ai! stoot toe Scarmoes.

SCARMOES.

Neen Arlekyn, met geen gedachten,
Jy kunt dat beter.

POLITIONEL, *tegen den Dokter.*

„ ó Gantsch krachten!

„ Het is Scarmoes en Arlekyn,

„ Dat twee bekende Roovers zyn.

DOKTOOR.

„ ó Ja, dat is my klaar gebleken,

„ Dewyl zy daar zich zelfs verspreken.

Tegen Erastes.

Mynheer, laat af, ik hoor het al:

't Zyn Schurken, die zich by geval

Door hunne naamen openbaaren.

PIERO.

Zei ik niet, dat het Diever waren?

DOKTOOR, *tegen Arlekyn en Scarmoes.*

ó Gy Verraders als gy zyt!

Trouwlooze Dieven! 'k ben verblyd

Dat ik nu eindlyk zie voor oogen,

Dat gy my schandig hebt bedrogen.

ERASTES.

Welân, zy zullen sterven, ja!

ARLEKYN, *knielende.*

Pardon! Pardon!

SCARMOES, *knielende.*

Genaé! Genaé!

ERASTES.

Neen, Guiten, gy zult hier het leven.

Verliezen, of te kennen geeven,

Wat u bewoog tot dit bedrog.

PIERO.

Stoot toe, Mynheer, en raak ze toch.

ERASTES.

Hoe zyt gy aan myn goed gekomen?

ARLEKYN.

Wy hebben 't van de koets genomen,
Die by geval ons is ontmoet.

SCARMOES.

O Ja, 't geschiedde uit tegenspoed.

Wy hebben met een reeks van rampen

Zo veele jaaren moeten kampen,

Zo dat men doct all' wat men kan:

En toen wy Meester waren van

't Valies en goed, zo bleek ons nader,

Dat Heer Erastes van zyn' Vader

Gezonden wietd, om Izabel

Te trouwen, en dat leek ons wel.

Waarop wy dan terstond besloten,

(Want dit kon ons fortuin vergrooten)

Dat Arlekyn voor Edelman,

En ik voor Knecht zou speelen; dan

Zou hy, verkleed in uwe kleëren,

Zich aan den Dokter presenteeren,

En trouwen in uw plaats, zo ras

Met Izabelle als 't mooglyk was.

Als hy dan, na zo groot een zegen,

De Huwlyksgiften had verkregen,

Was ons besluit, om van die klucht

Een eind' te maken door de vlucht,

En 't geld te saamen dan te deelen;

Dit dacht ons beter dan het steelen.

Nu bid ik om genaë, je hoort

Dat de armoë ons heeft aangespoord.

ERASTES.

Neen, Snooden, gy zult beiden sterven.

ARLEKYN.

Genaë! Laat ons genaë verwerven.

IZABEL, tegen *Erastes*.

Mynheer, dewyl 't geval de zaak
Ten besten ſchikt, betoom uw wraak;
Schenk de ongelukkigen het leven,
Mits dat zy alles weder geeven.

ERASTES.

Mejuffer uw verzoek is my
Een wet; ſchoon hun verradery
Wel ſtraf verdiende, ik zal het laaten.

DOKTOOR.

Zo is 't, wat kan hun dood ons baaten
Gy hebt wel reden, maar uw hand
Zou zich bezoedlen met een ſchand'.
Laat onze Dienaars, voor die laagen,
Hen ſtraffen met een' huid vol ſlagen.

POLITIONEL

De droes, dat 's goed, laat my begaan,
Ik zal ze zo gevoelig ſlaan.

PIERO.

En ik zal ook die laaſte pligten
Wel naar behooren mee' verrichten.

ERASTES.

Welaan, gy Eereeloos geſpuiſ!
Waar is 't Valies?

SCARMOES.

Dat is in huis.

ERASTES.

Hergeef ons dan ook onze kleeren.

Tegen Piero, terwyl Arlekyn en Scarmoes zich ontkleeden.

Gy zult hen helder baſtonneeren.

PIERO.

Niet rottrig!

Tegen Arlekyn en Scarmoes.

Kom ſchud uit, ſchud uit!

Je hebt ons lang genoeg gebruid.

POLITIONEL.

Ik weet een middel, zou ik hoopen,

Dat

Dat zy ons niet zo ligt ontloopen.

Politionel binnen en weër uit met twee stokken, waaraan zy Arlekyn en Scarmoes, na dat ze ontkleed zyn, de armen recbtuit vast binden.

Piero, kom help me eens aan dit werk.

DOKTOOR, tegen *Erastes*, terwyl *Politionel* en *Piero* met *Arlekyn* en *Scarmoes* bezig zyn.

Mynheer, 'k verzoek, dewyl ik merk

Dat ik misleid was, dat uw goedheid

My excuseer!

ERASTES.

Mynheer, de zoetheid

Van dit genoegen is zo groot

Dat ik u altoos tot der dood,

Verpligt blyve, als uw Dochter heeden,

Die 'k onbekend heb aangebeden,

My haarer liefde waardig acht.

IZABELLE.

Mynheer, 'k ben in myn Vaders magt.

Doch nademaal 't zyn welbehaagen

Is, dat ik zal myn hart opdraagen

Aan Heer Orontis zoon, ben ik

Verpligt, dat ik my daar naar schikk'.

ERASTES.

Dat woord kan al myn zorg verdryven,

Myn Schoone, ik zal u dankbaar blyven,

Zo lang ik leef.

DOKTOOR.

Welân, Mynheer,

Gaan wy in huis, om daar met meer

Gemak te spreken van die zaaken,

Terwyl zich onze Knechts vermaaken

Met deeze Roovers: 't eeten is

Reeds vaardig, daar ge u aan den disch

Verkwikken kunt.

ERASTES.

Met uw believen,

Ik zal u volgen.

Tegen Politionel en Piero.

Laat de Dieven

U niet ontvluchten van dien post,

Voor dat ze braaf zyn aigerost.

POLITIONEL.

Daar 's al een schooje voor gefchoten

Wy zullen, die beide Amptgenooten

In 't krabben, handlen naar de kunst.

PIERO.

Gewis zy hebben onze gunst.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

POLITIONEL, PIERO, ARLEKYN en SCARMOES

met de armen aan stokken gebonden.

Och! laatje tot genaë bewegen,
Myn Vrinden!

POLITIONEL

Wy zyn jou genegen;

Myn beste Maat! dat hier geschied,

Is tot jouw voordeel, vrees maar niet.

SCARMOES.

Piero, myn Vrind, heb medelyden!

PIERO.

Gewis, ik ben van lange tyden

Jouw Vrind geweest, dies wees te vreên.

Wy zullen jou zo ongemeen

En wel zo lekkertjes trakteenen,

Dat jy 't niet beter zou begeeren.

POLITIONEL.

Voorzeker! en ook met fatsoen,

Daarna jou uitgeleide doen;

Doch wyl de reis ligt verre is, zullen

Wy jou eerst dapper laten smullen.

Piero, kom laat ons nu den disch,

Dewyl 't reeds over middag is,

Voor deeze Heeren gaan bereiden,
Op dat ze te getrooster scheiden.

AGTTIENDE TOONEEL.

ARLEKYN, SCARMOES.

ARLEKYN.
Och! och! Scarmoes, dat staat ons mal!

SCARMOES.
Och Arlekyn! die by geval,
En zonder plegtigheid of orden,
Nog flus waart Edelman geworden,
Ik vrees voor onraad!

ARLEKYN.
Wel te recht.
Het staat met onze zaaken slecht,
Och had jy toch jouw tong bedwongen,
Wy waren deezen dans ontsprongen.
Jy noemde mynen naam!

SCARMOES.
Zwyg stil,
Wyl ik de schuld niet hebben wil.
Jy hebt het eerst myn' naam doen hooren,
En jou versproken als te voren.

ARLEKYN.
Helaas! dat heeft de schrik gedaan.

SCARMOES.
Zo is het ook met my gegaan.

ARLEKYN.
Het best dat ons nog troost kan geeven,
Is, dat ons deeze zaak het leven
Niet kosten zal.

SCARMOES.
Zo is 't, Compeer.
Maar och! ik vrees zo veel te meer:
En waarlyk ik geloof 'er vast aan,
Dat onze huid braaf zal te gast gaan!

NEGENTIENDE TOONEEL.

POLITIONEL, PIERO, ARLEKYN, SCARMOES.

POLITIONEL, *met een schootel slaa, die by op den grond nederzet.*

Zie daar, Heer Edelman, dat zal
 Jouw Edelmannschap by geval
 Verkwikken, en tot nut verftrekken,
 Om niet zo hongrig heen te trekken.

PIERO, *met een kan water, die by ook op den grond nederzet.*

En ik breng hier wat laafenis,
 Dewyl het wel te denken is,
 Dat ook de Heeren Gryp, na 't smullen,
 Wel drooge keelen hebben zullen.

TWINTIGSTE TOONEEL.

ARLEKYN, SCARMOES.

ARLEKYN.

Ja zeker, jy trakteert ons schoon,
 Heer Dikpens! maar 'k ben niet gewoon,
 Om, als de beesten in de landen,
 Het gras te vreeten zonder handen.

SCARMOES.

Die Schelmen pieren ons zo wat,
 Om dat ze zeker weten, dat
 Wy hongrig zyn.

ARLEKYN.

Wat zal ik zeggen!.....
 Maar als wy gingen nederleggen,
 Zou 't dan niet gaan?

SCARMOES.

De Drommel, neen!
 Hoe kwamen wy weêr op de been,
 Daar wy geen handen kunnen roeren?

ARLEKYN.

Kom laat ons dan malkandren voêren.

Zy fleeken elkandren de flaa in den mond.

Daar, gaap Scarmoes, zo, dat gaat wel.
Nou myn beurt.

SCARMOES.

Gaap maar op, ik zel
Je helpen, zo, dat gaat wel heerlyk.....
De Duivel! wat ben jy begeerlyk:
Je byt my in de vingers.

ARLEKYN.

Maat,

Ik kon 't niet helpen Maar dat gaat
Zo goet niet, als ik dacht; ik weet 'er
Een middel op: zo gaat het beter.

*Hy neemt den schotel op, en wil de flaa in zyn' mond laten
vallen, die op den grond valt met den schotel.*

SCARMOES.

Het mogt de droes! waar lykt dat na?
Wel foei! daar leit nou al de flaa
In 't zand, en 'k heb nog niet gekregen.

ARLEKYN.

Ei wat, daar is niet aangelegen;
Want de oly was zo vet als spek,
En de eek was zuur.

SCARMOES.

Wel malle Gek,
Dat is altyd zo. Maar 'k wou garen
Eens drinken, hoe is dat te klaaren?

ARLEKYN.

Kom, dat 's geen werk, myn goeije Man,
Want ik za! jou de drinkenskan
Wel houden voor den mond.

SCARMOES.

Zou 't lukken?

ARLEKYN.

Gewis!

*Arlekyn giet Scarmoes het water over zyn tronie, en laat
de kan in stukken vallen.*

SCAR-

SCARMOES.

Foei! dat zyn flechte nukken.

Je maakt my als een kat zo nat?

EEN-ENTWINTIGSTE TOONEEL.

POLITIONEL, PIERO, *ieder met een stok.*

ARLEKYN, SCARMOES.

W POLITIONEL.
 el hoe! wat feldrement is dat?
 Breek jy ons goed in stuk? daar zalje
 De droes voor haalen, jou kanalje!

ARLEKYN.

Dat deed Scarmoes!

SCARMOES.

Dat is niet waar!

POLITIONEL.

Welân, Piero, kom maakje klaar.
 Dat gaatje voor.

PIERO.

Het zal je blyken,

Dat ik geen' mensch behoef te wyken
 In 't bastonneeren; want ik slaa
 Op nooten

Politionel en Piero slaan Arlekyn en Scarmoes.

ARLEKYN en SCARMOES.

Och! genaê, genaê!

PIERO, *al slaande.*

Dat zal wel gaan, wilt maar niet vreezen,
 Wy zullen jou genadig weezen.

POLITIONEL, *al slaande.*

Gewis! men handelt overal

Zo de Edellieden by geval.

*Zy dryven Arlekyn en Scarmoes, al slaande,
 van het Tooneel.*

E I N D E.

